

**Стратегія розвитку
Чугуєво-Бабчанського лісового фахового коледжу
на 2026-2031 навчальні роки
Проєкт**

1. Вступ

Концепція освітньої діяльності Чугуєво-Бабчанського лісового фахового коледжу (далі – Фахового коледжу) є стратегічним планом його розвитку, що покликаний забезпечити досягнення мети його освітньої діяльності, привести останню у відповідність до європейських стандартів та забезпечити конкурентоспроможність Фахового коледжу як на вітчизняному, так і на міжнародному ринках освітніх послуг. Концепція розробляється на 5 років, розглядається педагогічною радою та затверджується директором Фахового коледжу.

Загальною метою Концепції є формування привабливої та конкурентоспроможної, інтегрованої у європейський освітній та дослідницький простір системи функціонування Фахового коледжу.

Концепцію освітньої діяльності Фахового коледжу розроблено відповідно до Національної доктрини розвитку освіти, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», Державної національної програми «Освіта» (Україна ХХІ століття) та інших нормативно-правових актів, які регламентують діяльність закладів вищої освіти і передбачають постійне підвищення якості освіти, оновлення її змісту та форм організації освітнього процесу, розвиток системи безперервної освіти та навчання впродовж життя, екологічну, правову, економічну освіту, наступність і безперервність освіти, інноваційний характер освітньої діяльності.

Концепція передбачає поступове і неухильне поліпшення рівня підготовки молодших спеціалістів з ліцензованих спеціальностей за рахунок поліпшення матеріально-технічної та інформаційної бази освітнього процесу, його методичного забезпечення, підбору та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, удосконалення змісту і практичної спрямованості навчальних дисциплін, форм і методів навчальної і виховної роботи.

Освіта підтримує національну ідею, сприяє національній самоідентифікації, розвитку культури українського народу, оволодінню цінностями світової культури, загальнолюдськими надбаннями.

Головна мета колективу Фахового коледжу - створити умови для розвитку і самореалізації кожного здобувача освіти, формування покоління, здатного навчатися впродовж життя, створювати і розвивати цінності громадянського суспільства, формування особистості професіонала-патріота і громадянина України.

Реалізація Концепції забезпечує конституційні права громадян на якісну освіту, захист інтересів всіх суб'єктів системи національної освіти, справедливої конкуренції між закладами освіти як запоруки якості освіти, досягнення визначених стратегічних цілей Фахового коледжу та його трансформацію у центр незалежної думки, здатний забезпечити фахівцями та новітніми ідеями прискорену модернізацію країни.

Концепція є основою для підготовки комплексної програми заходів щодо забезпечення динамічного еволюційного розвитку Фахового коледжу.

Концепція розробляється з метою встановлення стратегічних цілей, основних принципів і завдань щодо подальшого розвитку Фахового коледжу.

Реалізація основних цілей і завдань є наслідком роботи у відповідних напрямках діяльності Фахового коледжу.

2. Місія, завдання, напрямки та шляхи розвитку коледжу.

2.1. Місія та основні завдання розвитку

Місія коледжу – підготовка затребуваних суспільством та регіональними ринком праці фахівців, які поєднують високі академічні, професійні та соціально- особистісні компетенції; забезпечення розвитку потенціалу та можливостей самореалізації студентів і співробітників у процесі їх спільної освітньої, наукової, інноваційної та організаційної діяльності.

Випускник Коледжу, незалежно від фаху, повинен, мати розвинуте мислення, комунікативні та лідерські якості, навички менеджменту, правову культуру, мовну компетентність, бути професіоналом в своїй галузі.

Фаховий коледж ставить на меті забезпечення таких пріоритетних напрямів своєї діяльності:

- 1) реалізація права людини на освіту, забезпечення рівного доступу громадян до освіти;
- 2) якісна підготовка фахівців різних освітніх рівнів відповідно до наявних ліцензій;
- 3) постійний моніторинг ринку праці та своєчасне відкриття нових спеціальностей, які користуються попитом;
- 4) виконання державного (регіонального) замовлення на підготовку фахівців;
- 5) просвітницька діяльність, спрямована на популяризацію освіти на різних її рівнях, формування у населення засад патріотизму, духовності та культури;
- 6) формування висококваліфікованого творчого педагогічного (науково-педагогічного) колективу;
- 7) створення умов для постійного підвищення рівня кваліфікації педагогічних працівників та залучення їх до наукової діяльності;
- 8) зміцнення демократичних засад функціонування Фахового коледжу, розвиток студентського самоврядування;
- 9) створення умов для реалізації потенційних можливостей студентів і викладачів у галузях науки, освіти, технічної та художньої творчості, спорту та практично-прикладної діяльності;
- 10) розвиток сучасних форм та методів організації освітнього процесу, умов роботи та побуту студентів, викладачів та працівників Фахового коледжу;
- 11) вдосконалення матеріально-технічної та навчальної бази у відповідності до сучасних вимог;
- 12) створення умов для формування гармонійно розвиненої особистості, стимулювання у студентської молоді прагнення до здорового способу життя;

13) сприяння розвитку безперервної освіти та професійного зростання особистості упродовж життя;

14) запровадження нових форм і методів здобуття освіти, зокрема підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти;

15) поглиблення співпраці Фахового коледжу з закладами освіти різних освітніх рівнів, що здійснюють підготовку фахівців за спорідненими спеціальностями;

16) розширення міжнародного співробітництва Фахового коледжу.

Кожний напрям діяльності має своє певне коло завдань, реалізація яких здійснюється всім колективом Фахового коледжу.

Головним напрямом концептуальної діяльності Фахового коледжу є поєднання освітніх, наукових та інноваційних компонентів.

2.2. Пріоритетні напрямки розвитку

Стратегічними напрямками реалізації Концепції є:

1) освітній – якісна підготовка фахівців за усіма ліцензованими напрямками освітньої діяльності, виконання державного (регіонального) замовлення на підготовку фахівців на всіх рівнях освітньої діяльності;

2) науково-методичний – удосконалення науково-методичного забезпечення освітнього процесу підготовки конкурентоспроможних фахівців, сприяння науково-дослідній діяльності студентів та викладачів;

3) інноваційний – впровадження інноваційної політики у сфері освіти, використовуючи інноваційні методи і технології підготовки фахівців, розвиваючи інноваційне мислення студентів, здійснюючи інформатизацію освітнього процесу в усіх напрямках;

4) кадровий – формування висококваліфікованого творчого викладацького складу, створення умов для постійного підвищення професійного рівня;

5) управлінський – оптимізація процесу взаємодії підрозділів Фахового коледжу;

6) соціальний – підготовка здобувачів освіти до самостійного подальшого життя, до необхідності в певних ситуаціях з повною відповідальністю виконувати ті чи інші виробничі, суспільні або керівні функції, формування гармонійно розвиненої особистості майбутнього фахівця; забезпечення соціального захисту учасників освітнього процесу;

7) інформаційний – удосконалення інформаційного забезпечення освітньої діяльності за рахунок оновлення та збільшення фонду навчальної та наукової літератури; створення електронних підручників, навчальних посібників; розширення та постійне поповнення електронної бази науково-методичних видань тощо; формування сприятливого іміджу Фахового коледжу, завоювання гідної репутації на конкурентному ринку освітніх послуг.

Основними принципами реалізації Концепції є:

1) інноваційність та орієнтація на інноваційні технології;

2) системність і безперервність освіти;

- 3) фаховість і науковість;
- 4) корпоративне партнерство;
- 5) прозорість і неупередженість;
- 6) забезпечення зворотніх зв'язків між учасниками освітнього процесу;
- 7) академічна мобільність.

Реалізація Концепції дозволить:

- 1) забезпечити утвердження Фахового коледжу як провідного закладу вищої, фахової передвищої та професійної освіти;
- 2) забезпечити зростання академічної мобільності педагогічних, науково-педагогічних працівників, студентів, учнів, а також відповідність наданих освітніх послуг вітчизняним і європейським стандартам;
- 3) здійснювати безперервне розширення співробітництва з країнами Європи в частині вивчення та запровадження в освітній процес досвіду кращих зарубіжних закладів освіти, що займаються подібною освітньою діяльністю, спільну з ними розробку методик навчання, засобів діагностики набутих знань та спільне використання наявних баз для проведення практичного навчання студентів;
- 4) сприяти підвищенню іміджу Фахового коледжу та забезпеченню його позитивного сприйняття громадськістю як закладу освіти нової формації.

2.3. Основні шляхи розвитку

У рамках реалізації Концепції Фаховий коледж працюватиме над такими основними проблемами:

- 1) стратегічне прогнозування та вдосконалення системи управління:
 - здійснення маркетингових досліджень ринку праці та постійного моніторингу ринку освітянських послуг;
 - вивчення сучасного досвіду та передових освітянських технологій використання їх у повсякденній роботі;
 - оптимізація процесу взаємодії підрозділів закладу освіти з метою забезпечення конкурентоспроможності Фахового коледжу на ринку освітянських послуг, а його випускників – на ринку праці;
 - спроможність сприйняття працівниками нових форм роботи, вміння працювати у інформаційному полі, що досить швидко змінюється, адекватно реагувати на ці зміни;
 - створення автоматизованої системи управління Фаховим коледжем;
- 2) удосконалення системи підбору, підготовки та розстановки кадрів:
 - створення умов для постійного зростання професійної майстерності співробітників; мотивацію педагогічних працівників до самовдосконалення;
 - подальший розвиток системи рейтингового оцінювання діяльності співробітників Фахового коледжу;
 - продовження роботи щодо забезпечення взаємозамінності фахівців;
 - мотивацію педагогічних працівників до участі у наукових та науково-практичних конференціях, написання та публікації статей, методичних

посібників, підручників, підготовки студентів до олімпіад, конкурсів, написання студентських наукових робіт та інших форм роботи;

3) фінансово-господарська діяльність, яка є запорукою:

виконання бюджету Фахового коледжу;

планове, зважене управління витратною частиною бюджету;

пошук шляхів економії коштів та збільшення розмірів спеціального фонду;

створення навчально-виробничих майстерень, виробництв у стінах Фахового коледжу для суміщення навчання з виробничою діяльністю, особливо під час підготовки кваліфікованих робітників;

забезпечення Фахового коледжу новою технікою, підтримання на належному рівні дієздатності усіх систем для нормального функціонування Фахового коледжу, зокрема тепло-, водо-, енергопостачання та водовідведення;

інформатизація освітнього процесу та впровадження новітніх технологій, постійне нарощування кількості комп'ютерної техніки, створення локальної комп'ютерної мережі, що дасть змогу кожному співробітнику і студенту користуватись сучасними засобами отримання інформації;

4) постійне удосконалення освітнього процесу через урахування сучасних виробничих реалій; постійний контроль та підвищення якості навчання; впровадження новітніх освітніх технологій; запровадження нових і розширення переліку існуючих спеціальностей; збереження контингенту здобувачів освіти; удосконалення існуючих та пошук нових форм профорієнтаційної роботи і роботи приймальної комісії;

5) безперервний розвиток особистості здобувача освіти шляхом виховання, зміцнення здоров'я студентів, заняття їх фізичною культурою та спортом, організації вільного часу; розвитку самостійності молоді, що навчається через систему студентського самоврядування; підготовки здобувача освіти до самостійного подальшого життя, вміння в певних ситуаціях з повною відповідальністю виконувати ті чи інші суспільні, виробничі або керівні функції;

6) здійснення міжнародного співробітництва:

співробітництво з країнами Європи в частині вивчення та запровадження в освітній процес досвіду кращих зарубіжних навчальних закладів, що займаються подібною освітньою діяльністю;

спільна з ними розробка методик навчання, засобів діагностики набутих знань та спільне використання наявних баз для проведення практичного навчання студентів;

обмін не тільки студентами, а й викладацькими кадрами, що надасть змогу викладачам Фахового Коледжу швидше адаптуватись до вимог європейського освітнього простору, а випускникам – отримати диплом про фахову освіту Європейського зразка.

2. Розвиток управління коледжу

Управління коледжем спрямоване на організацію та забезпечення оптимальних умов функціонування коледжу. Створення системного механізму управління, якому властиві: гнучкість динамізм мобільність демократизм здатність до саморегуляції.

Визначним у розвитку управління коледжем має стати забезпечення тісного співробітництва з органами державного управління освітою всіх рівнів, науковими установами, іншими закладами фахової передвищої та вищої освіти, органами громадського самоврядування.

Управління освітньою діяльністю має забезпечити: створення рівних умов для молоді у здобутті професійної освіти;

- дотримання державних вимог щодо змісту, рівня й обсягу освіти;
- стимулювання творчого пошуку, новаторства викладачів, майстрів виробничого навчання;
- можливість індивідуального загальнокультурного та професійного становлення студентів;
- ефективну діяльність коледжу.

3.1. Стратегічні завдання розвитку управління освітньою діяльністю

1. Забезпечення самоврядування: перехід від державного до запровадження елементів державно-громадського управління.

2. Розвиток гармонійного поєднання прав особистості, суспільства держави в процесі підготовки фахівців.

3.2. Основні шляхи розвитку управлінської діяльності

1. Реалізація системи державно-громадської оцінки діяльності коледжу, якості його загальноосвітньої та фахової підготовки молодших спеціалістів через систему акредитації та атестації.

2. Наукове обґрунтування системи управління освітньою діяльністю коледжу в умовах ринкових відносин.

3. Відпрацювання інноваційних моделей управління та важливих управлінських рішень.

4. Освітній напрям розвитку

4.1. Розвиток навчальної роботи

Беручи до уваги демографічну ситуацію, соціально-політичні та економічні процеси в країні, потужну конкуренцію між закладами вищої освіти, ми робимо акцент на інтенсивному та прискореному форматі здобуття вищої освіти. Це можна здійснити, без погіршення якості освіти, за рахунок вступу до коледжу на основі базової, повної середньої освіти або ОКР кваліфікований робітник та отриманні відповідної фахової освіти, що передуює вищій освіті.

1. Якісна підготовка фахівців різних освітніх рівнів відповідно до наявних ліцензій.
2. Створення електронних журналів та електронних кабінетів, застосування інтерактивних дошок Google тощо з метою удосконалення організації навчання.
3. Виконання регіонального замовлення на підготовку фахівців.
4. Використання інформаційних і сучасних комунікаційних технологій у навчальному процесі для самостійної роботи студентів.
5. Моніторинг якості курсових робіт шляхом впровадження системи перевірки робіт та вдосконалення забезпечення якісної та кількісної боротьби з академічним плагіатом.
6. Розвиток сучасних форм та методів організації навчального процесу, умов роботи та побуту студентів, викладачів та працівників коледжу.
7. Розроблення та впровадження нового покоління методичного забезпечення навчального процесу, зорієнтованого на розвиток у студентів творчої самостійності, здібностей і нахилів з урахування їх інтересів, впровадження автоматизованих навчальних курсів у вигляді електронних підручників, посібників із усіх спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у коледжі.
8. Поетапне впровадження у навчальний процес сучасних високоефективних засобів навчання (комп'ютерних, мультимедійних, лінгфонного устаткування), що надають гарантії якості підготовки фахових молодших бакалаврів.
9. Забезпечення проходження навчальної та виробничої практики студентів технічними та методичними матеріалами.
10. Продовження комп'ютеризації та автоматизації навчально-виробничих процесів, що відбуваються в коледжі, на основі локальних комп'ютерних мереж, об'єднаних в єдину комп'ютерну мережу.
11. Забезпечення належних умов для діяльності органів студентського самоврядування.
12. Оновлення та удосконалення сайту коледжу з метою розширення поінформованості в різних населених пунктах про можливості здобуття освіти і специфіку коледжу.

4.2. Пріоритетні напрямки розвитку

- Якісна підготовка фахівців за усіма ліцензованими напрямками освітньої діяльності, виконання державного замовлення на підготовку фахівців на всіх рівнях освітньої діяльності.
- Участь у створенні державної системи добору і навчання талановитої молоді, розробці і запровадженні механізмів державної підтримки такої молоді.
- Створення умов для розширення можливостей молоді здобувати вищу освіту певного рівня за бажаним напрямком.

- Демократизація, гуманізація та гуманітаризація освітнього процесу, органічне поєднання в ньому національних та загальнолюдських цінностей.
- Ефективне використання кадрового потенціалу коледжу у освітньому процесі.
- Взаємовигідне рівноправне співробітництво з ЗВО, методичними центрами різного рівня.
- Продовження переоснащення лабораторій, кабінетів сучасним обладнанням, проведення комп'ютеризації та автоматизації лабораторій, окремих кабінетів.

4.3. Основні шляхи розвитку ЧБЛФК

1) Участь у розробці та впровадженні науково-обґрунтованої методики визначення перспективної потреби держави у фахових молодших бакалаврів, визначення обсягу їх підготовки в Чугуєво-Бабчанському лісовому фаховому коледжі.

2) Аналіз демографічних даних про чисельності випускників загальноосвітніх шкіл у регіоні з метою удосконалення профорієнтаційної роботи серед школярів та прогнозування набору майбутніх студентів.

3) Удосконалення системи комплектування контингенту студентів Чугуєво-Бабчанському лісовому фаховому коледжі.

4) Оптимізація діяльності коледжу та напрямки удосконалення освітньої діяльності.

5) Встановлення дієвих зв'язків циклових комісій коледжу з відповідними кафедрами університетів з метою підвищення фахової і методичної готовності викладачів коледжу.

6) Запровадження спільних фахових конкурсів та інших заходів університетами.

7) Участь у науково-дослідних конференціях, виставках, дослідженнях. Підвищення результативності практичної роботи коледжу шляхом:

- 1) створення навчально-науково-виробничих об'єднань: школа-коледж, коледж-виробництво, коледж-університет;
- 2) проведення спільних конкурсів, змагань, олімпіад;
- 3) удосконалення системи моніторингу якості освіти в коледжі та визначення відповідності рівня професійної освіти державним стандартам;
- 4) широкопланове впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у освітній процес: удосконалення комп'ютерної грамотності серед викладачів; продовження версій посібників і підручників;
- 5) роботи над поповненням банку електронних запровадження комп'ютерної контрольно-моніторингової системи визначення якості знань для тематичного і семестрового контролю навчальних досягнень;

- 6) комп'ютеризація роботи приймальної комісії;
- 7) продовження роботи над створенням електронних варіантів тестів і тестових завдань з навчальних дисциплін;
- 8) забезпечення кожної циклової комісії сучасними засобами передачі інформації.

5. Розвиток пошуково-практичної роботи

Важливим фактором розвитку коледжу є рівень розвитку в ньому пошуково-практичної роботи. Така робота є однією з ефективних форм удосконалення та розвитку наукового та фахового рівня тих, хто нею займається, і не лише в теоретичному, а й у практичному аспектах. Пошуково-практична робота забезпечує формування системи фундаментальної й прикладної підготовки фахівців, здатних проводити інноваційні перетворення, одержувати нові наукові і науково-технічні результати.

5.1. Основні напрямки пошуково-практичної роботи

- підвищення практичної спрямованості теоретичних знань;
- урізноманітнення методів контролю за практичним етапом формування фахівця;
- активізація пошуково-практичної діяльності та залучення до неї більшої кількості педагогічних працівників навчального закладу;
- розробка методичного та нормативного забезпечення організації управління пошуково-практичною діяльністю в коледжі;
- популяризація пошуково-практичних досягнень працівників і студентів коледжу та участь у різноманітних конкурсах, програмах, конференціях;
- розвиток лабораторно-практичної бази коледжу; глибоке вивчення результатів оцінювання і (оцінювання) досягнень вихованців з відповідними рекомендаціями;
- збалансування вимог роботодавців і випускників. стимулювання практичних досягнень.

5.2. Основні завдання розвитку пошуково-практичної роботи

- 1) Налагодження співпраці із кафедрами та науковцями ЗВО, які спеціалізуються у тих галузях науково-практичної діяльності, за якими здійснюється підготовка студентів у коледжі.
- 2) Налагодження співпраці із технічними відділами підприємств та фірм з метою вивчення тих практичних проблем чи потреб.
- 3) Стимулювання викладачів і студентів коледжу до участі в різноманітних конкурсах, конференціях, програмах.

- 4) Стимулювання педагогічних працівників до публікацій фахових виданнях та спеціалізованих сайтах.

6. Методична робота в коледжі

Методична робота – спеціально організована діяльність педагогічного колективу, що створює умови для підвищення майстерності викладачів.

Методична діяльність є специфічним різновидом освітньо-управлінської діяльності. Сучасне розуміння сутності професійної діяльності методиста як взаємодії педагогічної, управлінської та інноваційної складових виходить далеко за межі суто організаційної методичної роботи і сягає творчого та дослідницького рівня.

Методична робота спрямована на залучення нових знань з метою професійного розвитку педагога, піднесення ефективності навчально-виховного процесу в цілому. Метою методичної роботи коледжу є забезпечення завдань концепції розвитку коледжу на 2026-2030 роки, що реалізується через постійне удосконалення навчально-виховного процесу, задоволення освітніх потреб викладачів, створення умов щодо їхнього фахового функціонування та особистісної самореалізації, оволодіння ними сучасним змістом і технологіями навчання і виховання, методами наукового аналізу власної педагогічної діяльності, засобами вирішення педагогічних задач, спрямованих на розвиток особистості студента, його соціалізації.

Одним із провідних призначень методичної роботи є підвищення кваліфікації викладачів, тобто створення гнучкої системи динамічного задоволення професійних потреб педагогічних працівників.

Вирішення цих завдань можливе за умови формування аналітико-діагностичних основ педагогічної, інноваційної та управлінської діяльності, що реалізується через аналіз змін у рівні розвитку особистості студентів, їхньої вихованості та навченості, через ефективну діяльність окремих викладачів та циклових комісій, аналіз реалізації поставлених управлінських цілей та окремих видів методичної діяльності.

6.1. Основні завдання методичної роботи в коледжі:

- підтримка педагога в його соціалізації, розвитку особистісного професійного потенціалу, оновленні професійного досвіду;
- створення умов для збагачення загальної і педагогічної культури;
- задоволення особистісних потреб в оновленні знань, інтелектуальному розвитку;
- розвиток сучасного стилю педагогічного мислення, педагогічної техніки, професійної майстерності;
- пошук нових форм, методів і прийомів більш ефективного викладання, активізації пізнавальної діяльності студентів;
- запровадження ефективних методик викладання конкретних навчальних дисциплін;

- розвиток умінь емоційно-вольової саморегуляції;
- консолідація, зміцнення педколективу як колективу однодумців, створення педагогічного ансамблю закладу;
- вироблення єдиного кредо, позицій, загальних традицій;
- організація діагностики і самодіагностики реальних навчальних можливостей, студентських колективів, професійних потреб, можливостей запитів викладачів;
- контроль та аналіз навчально-виховного процесу, його результативності;
- виявлення, узагальнення і поширення передового педагогічного досвіду;
- стимулювання колективної творчості та ініціативи членів педколективу;
- залучення членів педколективу до пошуково-дослідної роботи;
- творче осмислення соціального замовлення, нових нормативних актів і документів, доведення їх до свідомості кожного викладача.

6.2. Основні напрями методичної роботи:

Планування

- перспективного плану методичної роботи в коледжі;
- щорічного плану роботи методиста;
- графіку підвищення кваліфікації викладачів;
- плану проведення семінарських занять (методичних семінарів) для викладачів коледжу;
- плану вивчення передового досвіду викладачів;
- графіку відкритих занять;
- графіку відвідування занять викладачів.

Участь у плануванні

- роботи навчального закладу;
- роботи циклових комісій;
- роботи педради.

Організація

- роботи з підвищення кваліфікації викладачів;
- узагальнення та популяризація перспективного педагогічного досвіду;
- навчально-методичної, пошуково-дослідної роботи викладачів;
- атестації викладачів;
- участі викладачів у науково-практичних конференціях;
- відкритих занять;
- виставок методичних робіт викладачів, виставок-інновацій ідей, напрацювань, творчих робіт студентів.

Контроль за:

- виконанням плану-графіка: атестації викладачів, взаємовідвідування навчальних занять викладачами, проведення відкритих занять, підвищення кваліфікації (курси, стажування);
- веденням навчально-методичної документації;
- проведенням консультацій;
- діяльністю циклових комісій.

Упровадження

- нових педагогічних технологій у навчальний процес.

Створення

- нової методичної документації;
- зразків нової навчально-методичної документації методичного забезпечення навчальних дисциплін).

6.3. Форми методичної роботи:

Колективні:

- педагогічна рада, методична рада;
- методичне об'єднання голів циклових комісій;
- психолого-педагогічні семінари (семінар-практикум, теоретичний семінар, семінар-тренінг);
- круглий стіл, проблемний стіл; професійні конкурси, фестивалі; пошуково-практичні конференції; методичні виставки.

Індивідуальні:

- самоосвіта педагогів;
- атестація педагогів;
- наставництво і стажування молодих спеціалістів;
- відвідування та взаємовідвідування навчальних занять;
- робота з творчо працюючими викладачами;
- консультації методиста, досвідчених викладачів.

Нетрадиційні:

- педагогічні ігри (дидактичні, виховні, ділові, рольові);
- моделювання педагогічних ситуацій;
- конкурсні виставки методичних розробок (занять, виховних заходів).

7. Виховна робота в коледжі

Виховна робота – невід'ємна складова педагогічного процесу. Серед її напрямків сьогодні найбільш актуальними виступають патріотичне і громадянське виховання як стрижневі, основоположні, що відповідають, як нагальним вимогам і викликам сучасності, так і закладають підвалини для формування свідомості студентів, що спирається на ідеї гуманізму, соціального

добробуту, демократії, свободи, толерантності, вираженості, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін.

На тлі інтеграційних процесів, що відбуваються в Україні, нині, як ніколи, потрібні нові підходи і нові шляхи до виховання патріотизму як почуття і як базової якості особистості.

На сучасному етапі розвитку України, коли існує пряма загроза денаціоналізації, втрати державної незалежності та потрапляння у сферу впливу іншої держави, виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого здійснення системних заходів, спрямованих на посилення патріотичного виховання молоді – формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей:

- повага до національних символів (Герба, Прапора Гімну України);
- участь у громадсько-політичному житті країни;
- повага до прав людини;
- верховенство права;
- толерантне ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури, а також до регіональних та національно-мовних особливостей;
- рівність всіх перед законом,
- готовність захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

7.1. Мета та завдання національно-патріотичного виховання студентів

Національно-патріотичне виховання дітей та молоді – це комплексна системна і цілеспрямована діяльність педагогічного колективу щодо формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави. Найважливішим пріоритетом національно-патріотичного виховання є формування ціннісного ставлення особистості до українського народу, Батьківщини, держави, нації.

Патріотичне виховання – складова національного виховання, головною метою якого є становлення самодостатнього громадянина-патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин.

Мета патріотичного виховання конкретизується через систему таких виховних завдань:

- виховання поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки;

- усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;
- формування толерантного ставлення до інших народів, культур і традицій;
- утвердження гуманістичної моральності як базової основи громадянського суспільства;
- культивування кращих рис української ментальності: працелюбності, свободи, справедливості, доброти, чесності, бережного ставлення до природи;
- формування мовленнєвої культури;
- спонукання зростаючої особистості до активної протидії українофобству, аморальності, сепаратизму, шовінізму, фашизму.

7.2. Принципи патріотичного виховання

Патріотичне виховання спирається на загально-педагогічні принципи виховання, такі як дитиноцентризм, природовідповідність, культуровідповідність, гуманізм, врахування вікових та індивідуальних особливостей. Водночас патріотичне виховання має власні принципи, що відображають його специфіку. Серед них:

- *принцип національної спрямованості*, що передбачає формування національної самосвідомості, виховання любові до рідної землі, українського народу, шанобливого ставлення до його культури; поваги до культури всіх народів, які населяють Україну; здатності зберігати свою національну ідентичність, пишатися приналежністю до українського народу, брати участь у розбудові та захисті своєї держави;
- *принцип самоактивності й саморегуляції* забезпечує розвиток у вихованця суб'єктних характеристик; формує здатність до критичності й самокритичності, до прийняття самостійних рішень; виробляє громадянську позицію особистості, почуття відповідальності за її реалізацію в діях та вчинках;
- *принцип полікультурності* передбачає інтегрованість української культури в європейський та світовий простір, створення для цього необхідних передумов: формування в дітей та учнівської молоді відкритості, толерантного ставлення до відмінних ідей, цінностей, культури, мистецтва, вірувань інших народів; здатності диференціювати спільне і відмінне в різних культурах, спроможності сприймати українську культуру як невід'ємну складову культури загальнолюдської;
- *принцип соціальної відповідності* обумовлює потребу узгодження змісту і методів патріотичного виховання з реальною соціальною ситуацією, в якій організовується виховний процес, і має на меті виховання в дітей і молоді готовності до захисту вітчизни та ефективного розв'язання життєвих проблем;

- *принцип історичної і соціальної пам'яті* спрямований на збереження духовно-моральної і культурно-історичної спадщини українців та відтворює її у реконструйованих і осучаснених формах і методах діяльності;
- *принцип міжпоколінної наступності*, який зберігає для нащадків зразки української культури, етнокультури народів, що живуть в Україні.

7.3. Шляхи поліпшення патріотичного виховання студентів

1. Удосконалення методичного забезпечення проведення виховних заходів.
2. Розробка комплексної програми військово-патріотичного виховання.
3. Вивчення потреб студентів, зокрема шляхом проведення соціологічних досліджень.
4. Забезпечення активної участі сім'ї та родини в розвитку фізично морально здорової, патріотично налаштованої особистості.
5. Розробка та підтримка волонтерських проєктів, іншої громадської діяльності.
6. Створення умов для популяризації кращих здобутків національної культури і духовної спадщини українського народу. історію.
7. Підтримка професійної і самодіяльної творчості студентів.
8. Використання Інтернет-ресурсів, що популяризують українську історію.

Процес патріотичного виховання повинен мати випереджувальний характер, відповідати віковим та особистісним характеристикам студентів.

Проведення виховних заходів потребує запровадження інноваційних технологій виховання, широкого використання технічних можливостей коледжу.

Особлива роль у виховній діяльності покладається на студентську раду, серед основних завдань якої є підвищення духовності та культури студентів, відповідального ставлення до навчання.

Коледж співпрацює з органами державної влади, місцевим самоврядуванням, громадськими організаціями.

Діяльність методичного об'єднання керівників навчальних груп спрямовується на удосконалення форм і методів виховної роботи з використанням інноваційних технологій.

8. Кадрове забезпечення

8.1. Потреба у кадрах

1. Відповідно до Закону України «Про освіту», «Типового положення про атестацію педагогічних працівників України» з метою активізації творчої діяльності, стимулювання неперервної фахової та загальної освіти педагогічних працівників, підвищення їх персональної відповідальності за

результати навчання виховання дітей і молоді всі педагогічні працівники коледжу підвищують свою професійну кваліфікацію та проходять атестацію 1 раз на 5 років.

2. Збільшення кількості викладачів, що навчаються в аспірантурі, магістратурі.

3. Залучати молодих спеціалістів на вакантні місця.

9. Контингент студентів

Проведення агітаційно-профорієнтаційної роботи з учнями шкіл Харківської та прилеглих областей з метою роз'яснення правил прийому до коледжу та перспектив, які надає здобута фахова передвища освіта як у майбутній професійній діяльності, так і у подальшому процесі освіти.

Для збереження контингенту коледжу проводити:

- зустрічі з випускниками минулих років;
- дні самоврядування;
- тижні спеціальностей, предметні тижні;
- збори студентів груп з метою підвищення якісної успішності та виконанню правил внутрішнього розпорядку;
- науково-практичні конференції студентів;
- анкетування студентів III-IV курсів з метою професійного навчання;
- інформування батьків про стан успішності студентів;
- консультації і додаткові заняття;
- практичні заняття на підприємствах (за необхідністю).

Вивчення стану працевлаштування випускників.

10. Соціально-побутові аспекти розвитку

Діяльність коледжу у соціальній сфері здійснюється на основі:

- 1) захисту конституційних прав та інтересів студентів, педагогічного колективу та персоналу;
- 2) відповідних договорів, учасником яких є коледж;
- 3) участі трудового колективу коледжу в управлінні його діяльністю;
- 4) укладення та безумовного виконання галузевих і колективних угод між сторонами.

Виходячи з цього, стратегічними завданнями соціального захисту учасників навчально-виховного процесу коледжу в умовах становлення демократичного суспільства та ринкових відносин є такі:

- створення економічних, правових, організаційних умов і гарантій для здобуття освіти;
- забезпечення основних прав людини на освіту, її оздоровлення та відпочинок;

- забезпечення гарантій в отриманні освіти на рівні, не нижчому від державних стандартів.

10.1. Пріоритетними напрямками реалізації стратегічних завдань соціального захисту учасників навчально-виховного процесу є:

- 1) створення системи соціального захисту учасників навчально-виховного процесу в існуючих соціально-політичних і економічних умовах;
- 2) вдосконалення системи юридичних гарантій щодо діяльності учасників навчально-виховного процесу та відносин між ними;
- 3) створення системи заохочення щодо підвищення рівня освіти, професійної підготовки, інтелектуального та духовного рівня розвитку працівників;
- 4) покращення життєвого рівня студентів та працівників коледжу.

10.2. Основні шляхи вдосконалення соціального захисту учасників навчально-виховного процесу

1. Комплексне вивчення проблем соціального захисту в коледжі для створення належних умов праці, побуду, відпочинку, медичного обслуговування.
2. Вироблення механізму соціального захисту студентів, пільгового кредитування, додаткового фінансування для здобуття ними освіти.
3. Здійснення матеріально-технічного забезпечення державних вимог щодо змісту й обсягу освіти як важливого чинника її якості.
4. Створення сприятливих економічних і правових умов для участі громадськості в соціальній підтримці учасників навчально-виховного процесу в коледжі.

11. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення розвитку (модернізації)

Фінансове та матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності коледжу ґрунтуватиметься на пріоритетності витрат на розвиток освіти з державного та місцевого бюджетів, використанні залучених коштів держави та приватних підприємств, громадських організацій, громадян, програм благодійних організацій, коштів, одержаних коледжем за надання додаткових освітніх та інших послуг, доходів від комерційної діяльності тощо.

Стратегічні завдання і напрямки розвитку фінансової та матеріально-технічної діяльності полягають у:

1. Переході коледжу до ефективної моделі фінансування освітньої діяльності, адекватній вимогам ринкової економіки.
2. Стимулюванні переходу коледжу на новітні педагогічні технології та ефективну систему управління освітньою діяльністю, скороченні непродуктивних витрат, істотному збільшенні видатків на стимулювання пошуково-практичної роботи з проблем освіти.

3. Забезпечення навчально-виховного процесу необхідними приміщеннями та технічним обладнанням в очному та дистанційному режимі для проведення навчально-виховного процесу, оздоровчо-спортивної роботи, а також необхідним навчальним обладнанням відповідно до науково обґрунтованих нормативів.

4. Поступовому збільшенні із загальних витрат на освітню діяльність коледжу коштів державних та приватних підприємств, громадських організацій, різних фондів та благодійних організацій.

5. Відновлення матеріально-технічної бази, яка зазнала пошкоджень в ході військових дій зі сторони держави агресора.

Виходячи з цього, фінансові джерела розвитку (модернізації) мають спрямовуватися на:

- постійне оновлення та вдосконалення матеріально-технічної бази;
- створення належних умов обслуговування, підтримку технічного стану наявної матеріально-технічної бази;
- запровадження новітніх програм і технологій навчання, підготовки перепідготовки фахівців;
- реконструкцію майна, яке постраждало через військові дії зі сторони держави агресора.